

[Victor Larsen.]

Grund, og vi gaar aldrig med til, at der anvendes Vold og Tvang, heller ikke her.

Man vil udstykke, siger man, for at skaffe Plads paa Landet til Landbrugets egne Folk. Har man tænkt paa, at ved Foranstaltninger som disse driver man Landarbejderstaben væk fra Landet og tvinger Landarbejderne ind til Byerne? Naar Udstykningshætzet er løbet til Ende, naar den højtærede Landbrugsminister har faaet sin Vilje, er der ikke mere Plads til den gifte Landarbejder. En Dreng eller til Nød en ung Karl kan de største af de Brug, der bliver tilbage, maaske have Raad til, og det er endda knap nok; Resten har det ikke. Den gifte Landarbejder bliver der ikke Raad til at holde. Hvor skal han vende sig hen? Kommunalt Vejvæsen kan beskæftige nogle, men færre og færre, efterhaanden som Teknikken skrider frem. Landarbejderstanden vil forsvinde ved en Udstykning til Bunds.

Os saa Administrationen. Jeg tror ikke, mange har gjort sig klart, hvilke Dimensioner den vil faa. Det bliver simpelt hen et uhyre Apparat, der kommer til at koste mægtige Summer, en ny Gren paa den i Forvejen alt for overmægtige og dyre Administration. Hele Apparatet bliver besværligt, tungt, med Misfornøjelse paa alle Kanter.

Nu angaar dette Forslag foreløbig Landbrugsjorden, Bondelandet. Men tror man i Byerne, at man gaar fri? Man maa da gøre sig fuldkommen klart, at har man først slaaet denne mægtige og afgørende Breche i den private Ejendomsret, er det naturligt kun et Spørgsmaal om Tid, hvornaar Raden kommer til Byerne.

Det her forelagte er da et Forslag, der med sine Ekspropriationsbestemmelser intet som helst har at gøre med gamle danske Begreber om Retsindighed og Rimelighed, et Forslag, der vil skabe Bitterhed, Vrede og daarligt Naboskab mellem Tusinder af Naboer blandt danske Landmænd. De Metoder, der her anvendes, de Overgreb, der her indføres, er paavirket af en ulykkelig Tid, og det er mig personlig uforstaaeligt, at den nuværende højtærede Landbrugsminister har villet lægge Navn til dette Forslag. Jeg kan sige den højtærede Landbrugsminister, at vi Konservative ikke ønsker at forhandle om nogen som helst Form for Ekspropriation, at vi vil gaa saa haardt imod dette Forslag som overhovedet muligt, at vi vil søge at vække Befolkningens Forstaaelse for Forslagets ødelæggende og demoraliserende Virkninger, og at vi med

den Beskyttelse, som Grundloven hjemler, vil søge denne Lovs Gennemførelse hindret ved en Appel til den danske Vælgerbefolkning.

Om det andet af Ministeren fremsatte Forslag, Forslag til Lov om Udlaan til Statshusmandsbrug m. m., kan jeg sige, at det slutter sig til det Forslag, jeg lige har omtalt. Jeg vil gerne gøre den Bemærkning, at hvis alt, hvad der hedder Ekspropriation, tages ud af det første Forslag, kan der forhandles om dem begge, men en uomgængelig Betingelse er, at man frafalder ethvert Krav paa at gennemtvinge Ekspropriationsbestemmelser og indretter sig paa, at Statshusmandslovene ogsaa i Fremtiden skal fungere paa Frivillighedens Grundlag.

Aage Fogh: Det radikale Venstre har altid betragtet Jordspørgsmaalet ud fra det Grundsynspunkt, at det vilde være heldigt for Erhvervslivet her i Landet at have saa mange selvstændige Virksomheder som muligt, og at det derfor vil være naturligt inden for Landbrugserhvervet at fortsætte en Udstykning for at skaffe saa mange selvstændige Landbrug, i Stand til at ernære en Familie paa rimelig økonomisk Grundlag, som Forholdene til enhver Tid gør det muligt. Endvidere betragter vi det som givet, at det vil være en Lykke for Nationen, hvis man sørger for en rimelig Balance mellem Landbefolkningen og Bybefolkningen; den Omstændighed, at Landbefolkningen nu i Dag antagelig er nede paa omkring ved 25 pCt. af den samlede Befolkning, anser vi for at være en farlig Udvikling, og derfor hilser vi med Tilfredshed de her forelagte Lovforslag, der har til Hovedopgave at videreføre den Udstykning, som blev saa udmærket paabegyndt 1919.

Gennem hele Partiets Levetid har det været saadan, at vore førende Folk paa det her foreliggende Omraade har arbejdet paa at gøre Brugene større. Da vi i 1899 fik den første Statshusmandslov, var den senere radikale Landbrugsminister Kristjan Pedersen Ordfører, og allerede ved den Lejlighed ivrede han stærkt for, at den Lov, der da blev gennemført, maatte ændres, saaledes at de, der fik Brug, ikke alene skulde have 3—4 Tdr. Land, som de daarligt kunde leve af, men saa meget Jord, som gav Mulighed for at ernære en Familie. Det lykkedes ikke dengang, men det lykkedes senere under Kristjan Pedersen som Landbrugsminister at gennemføre Jordlovene af 1919, der indebar dette Princip, og i Dag, efter godt 30 Aars Forløb, kan vi konstatere, at de Jordlove,